

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การดำเนินคดีอาญาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทย ได้ถูกแบ่งออกจากกันโดยสิ้นเชิง ซึ่งเมื่อเกิดการกระทำความผิดขึ้น อัยการไม่สามารถเข้าไปร่วมตรวจสอบพร้อมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเหมือนอย่างประเทศฝรั่งเศสที่องค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทุกองค์กรร่วมกันตรวจสอบและค้นหาความจริงร่วมกัน ทั้งที่ฝรั่งเศสก็ใช้ระบบกฎหมายแบบเดียวกับประเทศไทย การแบ่งแยกอำนาจสอบสวนและฟ้องร้องออกจากกันอย่างเด็ดขาดนี้ทำให้อัยการไม่มีบทบาทในการร่วมตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งไม่มีบทบาทในการถ่วงดุลและคานอำนาจ (Check and Balance) กันอย่างแท้จริงในระหว่างองค์กร

บทบาทของอัยการในการตรวจสอบกระบวนการยุติธรรมในทางอาญานั้นจึงกลายเป็นสิ่งที่ขาดหายไปในการยุติธรรมของประเทศไทย การตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันขององค์กรต่างๆ ยังเป็นสิ่งที่แต่ละองค์กรมิได้ให้ความสำคัญและละเลยมิได้นำไปใช้ โดยเฉพาะบทบาทของอัยการในการตรวจสอบและถ่วงดุลการทำงานกับองค์กรอื่นๆ ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของอัยการดังกล่าว ไม่ใช่แต่เพียงเป็นการเข้ามาควบคุมการใช้อำนาจขององค์กรอื่นในกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น หากแต่ยังเป็นการให้ความคุ้มครองแก่สิทธิและเสรีภาพของบุคคลผู้ที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และยังเป็น การป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจโดยมิชอบขององค์กรอื่นๆ ในกระบวนการยุติธรรมอีกด้วย

บทบาทของอัยการในประเทศฝรั่งเศสนั้น จะเห็นได้ว่าอัยการได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการตรวจสอบ และถ่วงดุลการทำงานขององค์กรในกระบวนการยุติธรรมในฐานะที่อัยการเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบการดำเนินคดีอาญาในชั้นสอบสวน การที่อัยการของประเทศฝรั่งเศสมีอำนาจทำการสอบสวนทำให้อัยการรู้ข้อเท็จจริงต่างๆ มาตั้งแต่เริ่มต้นของคดีและมีอำนาจในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของตำรวจได้อย่างแท้จริง โดยต้องผ่านการตรวจสอบของอัยการ ก่อนที่จะนำไปเสนอต่อศาลซึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่อำนวยความยุติธรรมในการพิจารณาเป็นลำดับสุดท้าย

เนื่องจากอัยการได้เข้าไปมีบทบาทและหน้าที่ในการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนหรือตำรวจดังกล่าว จึงทำให้ได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับจำเลยได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน เพราะการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำผิดเพื่อประกอบการดำเนินคดีอาญาเป็นขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินคดีอาญาทั้งระบบ เนื่องจากข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับตัวจำเลยหรือผู้กระทำผิด จะมีผลต่อศาลในการใช้ดุลพินิจกำหนดโทษให้มีความเหมาะสมแก่ผู้กระทำผิดเป็นราย ๆ ไป ที่เรียกว่า หลักการลงโทษให้เหมาะสมกับตัวบุคคลและในการกำหนดโทษ ศาลจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐในการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษด้วย

การรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำผิดในประเทศฝรั่งเศสนั้น ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไม่ว่า ตำรวจ อัยการ ทนายความ พนักงานคุมประพฤติหรือจำเลยเองต่างมีบทบาทในการนำเสนอข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวจำเลยหรือผู้กระทำผิดต่อศาลโดยตรง อีกทั้งศาลในระบบซีวิลลอว์ยังมีอำนาจในการค้นหาความจริงด้วยตนเอง ทำให้ศาลมีบทบาทมากในการรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวจำเลย ดังนั้น การรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำผิดในประเทศฝรั่งเศสนี้ จึงมีความสมบูรณ์และถูกต้อง

นอกจากนี้ในระหว่างดำเนินคดีอาญา อัยการของประเทศฝรั่งเศสยังมีอำนาจและบทบาทในการเสนอความเห็นของตนต่อศาลว่าศาลควรลงโทษจำเลยสถานใด กล่าวคือ อัยการในประเทศฝรั่งเศส สามารถที่จะเสนอความเห็นเกี่ยวกับอัตราโทษที่เหมาะสมที่จะลงแก่จำเลยให้ศาลพิจารณาได้ อีกทั้ง ถ้าหากศาลกำหนดอัตราโทษไม่เป็นไปตามที่อัยการได้เสนอมาอัยการก็ยังสามารถใช้สิทธิในการอุทธรณ์ ฎีกาได้อีก ซึ่งทำให้กระบวนการในการกำหนดโทษจำเลยมีความเป็นภาวะวิสัย และยังทำให้โทษที่จะลงกับผู้กระทำผิดมีความเหมาะสมกับผู้กระทำผิด ทำให้สามารถแก้ไขผู้กระทำผิดให้กลับคืนสู่สังคมได้ อีกทั้งอำนาจของอัยการดังกล่าว ยังเป็นทั้งการตรวจสอบและการคานอำนาจในการใช้ดุลพินิจของพิพากษามีให้เป็นไปตามอำเภอใจอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การที่อัยการในประเทศฝรั่งเศส สามารถที่จะเข้ามามีบทบาทต่อการกำหนดโทษจำเลยในคดีอาญาได้นั้น โดยสามารถเสนอความเห็นเกี่ยวกับอัตราโทษที่เหมาะสมที่ควรลงแก่จำเลยต่อศาลได้นั้น เหตุผลที่สำคัญก็คือ การที่อัยการมีอำนาจในการที่จะสามารถลงไปทำการสอบสวนคดีอาญาด้วยตนเองได้หรือสามารถสอบสวนคดีอาญาด้วยตนเองได้หรือสามารถสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้ โดยอัยการจะเป็นผู้ควบคุมแนวทางในการสอบสวนรวมถึงการถึงการรวบรวมพยานหลักฐาน ให้เป็นไปด้วยกฎหมาย และมีประสิทธิภาพ อีกทั้ง ในการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐานนี้ อัยการจะต้องมีการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำผิดให้ได้มากที่สุดด้วย ซึ่งอำนาจหน้าที่ของอัยการนี้เองที่ทำให้อัยการสามารถใช้ดุลพินิจในการเสนออัตราโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดต่อศาลได้อย่างมีความ

เหมาะสมกับตัวผู้กระทำความผิด เพราะฉะนั้น ในทางปฏิบัติกฎหมายจึงให้อัยการซึ่งมีความใกล้ชิดกับตัวจำเลย และเป็นผู้ที่เข้าถึงข้อเท็จจริงได้ง่ายกว่าศาลเป็นผู้ที่เข้ามามีบทบาททำหน้าที่ในการช่วยให้ความรู้แก่ศาลรวมไปถึงการช่วยศาลในการตรวจสอบความเหมาะสมในการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษอีกฝ่ายหนึ่งด้วย

สำหรับประเทศไทย บทบาทของอัยการไทยตรงกันข้ามกับของต่างประเทศโดยสิ้นเชิง อัยการไม่มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา การดำเนินคดีอาญาขึ้นสอบสวนฟ้องร้องในทางปฏิบัติ แยกความรับผิดชอบออกเป็นกรดำเนินการดำเนินคดีอาญาของพนักงานสอบสวนแล้วต่อด้วยการดำเนินคดีอาญาของอัยการ การที่อัยการไม่มีอำนาจสอบสวนดังกล่าวนี้ ทำให้ตำรวจซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการใช้อำนาจสอบสวนในการสอบสวนคดีอาญาแต่เพียงฝ่ายเดียว อัยการไม่สามารถที่จะเข้าไปทำการตรวจสอบในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวนได้ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันอัยการได้เข้ามามีบทบาทในส่วนของตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรในกระบวนการยุติธรรมชั้นก่อนฟ้องในคดีบางประเภทบ้างแล้วก็ตาม

ดังนั้น จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ ในทางปฏิบัติการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดเพื่อประกอบการดำเนินคดีอาญายังกระทำได้น้อย และมิอุปสรรคจากเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ กล่าวคือ พนักงานสอบสวนจะทำหน้าที่เพียงรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับตัวจำเลยเพียงเพื่อฟ้องคดีเท่านั้น โดยยึดแนวทางตามระเบียบเกี่ยวกับคดีข้อ 254 ซึ่งวางระเบียบว่า ผู้สอบสวนไม่จำเป็นต้องรวบรวมพยานหลักฐานของผู้ต้องหา เพราะพนักงานสอบสวนมีหน้าที่พิจารณาเพียงว่า คดีพอมิมูลดำเนินการฟ้องหรือไม่เป็นหลัก หากผู้วินิจฉัยคดีของคุณความไม่ ทำให้พนักงานสอบสวนมักไม่กระทำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 138 กล่าวคือ พนักงานสอบสวนมักไม่ทำการสอบสวนถึงประวัติภูมิหลัง และความประพฤติอันเป็นอาชญาของผู้ต้องหา ทำให้ไม่มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดในเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติ ประวัติครอบครัว รวมถึงสาเหตุในการกระทำความผิดมาประกอบในสำนวนสอบสวน ส่งผลให้ไม่สามารถนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ต้องหามาใช้ประกอบดุลพินิจในการสั่งคดีของอัยการได้

การสืบเสาะข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับผู้กระทำความผิดนั้นพนักงานสอบสวนมีอำนาจกระทำการดังกล่าวได้ แต่ในทางปฏิบัติแล้วไม่ค่อยทำและอำนาจในการสืบเสาะความประพฤติและข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ปรากฏอีกครั้งในชั้นศาล กล่าวคือ ศาลมีอำนาจสั่งให้มีการสืบเสาะค้นหาข้อเท็จจริงและความประพฤติเกี่ยวกับตัวจำเลยได้ ทำให้ในปัจจุบันปัญหาการกำหนดโทษให้มีความเหมาะสมกับผู้กระทำความผิด ยังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย ซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดถือเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการใช้ดุลพินิจของศาลในการกำหนดโทษ กล่าวคือ อัยการไทยไม่มีส่วนร่วมในชั้นของการกำหนดโทษ

จำเลยในคดีอาญา โดยในทางปฏิบัติก็มิได้มีการกำหนดแนวทางสำหรับเรื่องนี้เอาไว้รวมทั้งไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจและบทบาทดังกล่าวด้วย โดยบัญญัติแต่เพียงให้อัยการอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดในคำขอท้ายฟ้องเท่านั้น ซึ่งหากอัยการเข้าไปมีบทบาทดังกล่าวก็จะเป็นการช่วยศาลกลั่นกรองดุลพินิจในชั้นหนึ่งก่อนที่ศาลจะใช้ดุลพินิจลงโทษจำเลย ทำให้การพิจารณาพิพากษาลงโทษจำเลยหรือผู้กระทำความผิดในคดีอาญาเป็นไปอย่างเหมาะสม และมีความเป็นภาวะนิสัยมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า การสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานในคดีอาญาที่มีประสิทธิภาพ เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่จะทำให้การใช้ดุลพินิจของอัยการเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการวางแนวทางในการที่จะให้อัยการเข้ามามีบทบาทต่อการกำหนดโทษคดีอาญา โดยการเสนออัตราโทษที่ผู้กระทำความผิดหรือจำเลยสมควรได้รับต่อศาล รวมถึงการอุทธรณ์ฎีกาคำพิพากษาของศาลในกรณีที่ยังไม่เห็นด้วยกับโทษที่ศาลจะลงเอยแก่จำเลย ซึ่งจะเป็นการยกระดับของกระบวนการในการกำหนดโทษของศาลแก่ผู้กระทำความผิดหรือจำเลยในคดีอาญาให้มีความเป็นภาวะนิสัยและมีความเหมาะสมกับผู้กระทำความผิดต่อไป ซึ่งจะเป็นการสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาในการกระทำความผิดในคดีอาญาด้วย และยังเป็นการยกระดับบทบาทของอัยการไทยให้ก้าวไปสู่ระบบอัยการที่สมบูรณ์ต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. จากการที่อัยการไม่มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา การดำเนินคดีอาญาชั้นสอบสวน ฟ้องร้องในทางปฏิบัติ แยกความรับผิดชอบออกเป็นกรดำเนินการดำเนินคดีอาญาของพนักงานสอบสวนแล้วต่อด้วยการดำเนินคดีอาญาของอัยการ การที่อัยการไม่มีอำนาจสอบสวนดังกล่าวนี้ทำให้ตำรวจซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการใช้อำนาจสอบสวนในการสอบสวนคดีอาญาแต่เพียงฝ่ายเดียว อัยการไม่สามารถที่จะเข้าไปทำการตรวจสอบในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวนได้ ดังนั้น สมควรแก้ไขบทบาทของอัยการเสียใหม่ โดยให้อัยการทำหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวนในการสอบสวนคดีอาญา เพราะปัจจุบันในทางปฏิบัติได้มีการแบ่งแยกหน้าที่ในการสอบสวนและการฟ้องร้องออกจากกันอย่างเด็ดขาด โดยให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาทั้งปวง มาตรา 121 และห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีต่อศาลโดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน มาตรา 120 ซึ่งจากข้อมูลกฎหมายดังกล่าวนี้เองให้อำนาจในการเริ่มกระบวนการทางอาญาของรัฐอยู่ภายใต้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเด็ดขาด ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นการตัดบทบาทของอัยการในการสอบสวนคดีอาญาทั่วไป จึงควรให้อัยการซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านกฎหมายและการดำเนินกระบวนการ

พิจารณาในศาลเข้ามา มีบทบาทร่วมกับพนักงานสอบสวนในการสอบสวนคดีอาญาทั่วไป รวมถึงการวางแผนทางในการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานในคดีตั้งแต่ต้น ซึ่งจะส่งผลทำให้อัยการใช้ดุลพินิจในการสั่งคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ทั้งสององค์กรมีความร่วมมือ และมีจุดมุ่งหมายในการทำงานร่วมกัน ทั้งยังเป็นการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจระหว่างองค์กร (Check and Balance) อีกด้วย อย่างไรก็ตาม พนักงานสอบสวนก็ยังมีอำนาจในการเริ่มการสอบสวนด้วยตนเองได้ แต่จะต้องแจ้งให้อัยการทราบโดยเร็วถึงสิ่งที่ตนได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนไปแล้วนั้นด้วย โดยพนักงานสอบสวนจะต้องนำสำนวนมาเสนอต่ออัยการก่อน เพื่อให้อัยการตรวจสอบความถูกต้องในเบื้องต้น และหากมีข้อบกพร่องในสำนวนอัยการมีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

2. ในปัจจุบันแนวทางการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐาน โดยเฉพาะการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อทราบความเป็นมาแห่งชีวิต และความประพฤติอันเป็นอาชญาของผู้ต้องหายังเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนจะทำหน้าที่เพียงรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับตัวจำเลยเพียงเพื่อฟ้องคดีเท่านั้น ทำให้ผู้วินิจฉัยคดีของคุณความไม่ พนักงานสอบสวนจึงมักไม่ทำการสอบสวนถึงประวัติภูมิหลัง และความประพฤติอันเป็นอาชญาของผู้ต้องหา ทำให้ไม่มีข้อเท็จจริงต่างๆ ดังกล่าวมาประกอบในสำนวนสอบสวน ส่งผลให้ไม่สามารถนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ต้องหามาใช้ประกอบดุลพินิจในการสั่งคดีของอัยการได้ และในปัจจุบันก็ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้อัยการต้องเสนอความเป็นมาแห่งชีวิตและความประพฤติอันเป็นอาชญาของผู้ต้องหาได้โดยตรง ทำให้ในทางปฏิบัตินั้น คำฟ้องของอัยการ ไม่ค่อยมีการบรรยายรายละเอียดหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดอย่างกว้างขวางซึ่งผิดหลักในการบรรยายฟ้อง ส่งผลทำให้ศาลไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการสืบพยานในศาลและใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการที่ศาลจะนำไปพิจารณาประกอบในการกำหนดโทษจำเลย ซึ่งการสืบเสาะข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับผู้กระทำความผิดนั้นพนักงานสอบสวนมีอำนาจกระทำการดังกล่าวได้ แต่ในทางปฏิบัติแล้วไม่ค่อยทำและอำนาจในการสืบเสาะความประพฤติและข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ปรากฏอีกครั้งในชั้นศาล กล่าวคือศาลมีอำนาจสั่งให้มีการสืบเสาะค้นหาข้อเท็จจริงและความประพฤติเกี่ยวกับตัวจำเลยได้

ดังนั้น เพื่อให้การสืบพยานในศาลมีข้อมูลอย่างกว้างขวาง ทำให้ศาลใช้ดุลพินิจได้อย่างละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้น และส่งผลทำให้ศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษจำเลยได้อย่างเหมาะสม จึงควรกำหนดให้อัยการบรรยายรายละเอียดพฤติการณ์ในการกระทำความผิด และข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดมาในคำฟ้องด้วยให้ได้มากและกว้างขวางที่สุด จึงควรมีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีการเพิ่มบัญญัติให้อัยการสามารถเสนอ

ความเป็นมาแห่งชีวิต และความประพฤตินั้นเป็นอาณัติของผู้ต้องหาแก่ศาลได้ โดยบัญญัติเพิ่มไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 138 ทั้งนี้เพื่อให้มีผลบังคับในทางปฏิบัติได้ เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 138 กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนเองหรือส่งประเด็นไปสอบสวน เพื่อทราบความเป็นมาแห่งชีวิตและความประพฤตินั้นเป็นอาณัติของผู้ต้องหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบความทุกข้อที่ได้มา แต่เมื่อไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้อำนาจอัยการในการเสนอข้อมูลดังกล่าว ในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนจึงมักไม่ทำการสอบสวนตาม มาตรา 138 จึงเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่มีความสำคัญมากในระบบอัยการที่สมบูรณ์

3. จากสาเหตุตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ซึ่งในทางปฏิบัติการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำผิดเพื่อประกอบการดำเนินคดีอาญายังกระทำได้ค่อนข้างน้อย ทำให้ในปัจจุบันปัญหาการกำหนดโทษให้มีความเหมาะสมกับผู้กระทำผิด ยังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย ซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำผิดถือเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการใช้ดุลพินิจของศาลในการกำหนดโทษ แต่อัยการไทยไม่มีส่วนร่วมในชั้นของการกำหนดโทษจำเลยในคดีอาญาเลย โดยในทางปฏิบัติก็ได้มีการกำหนดแนวทางสำหรับเรื่องนี้เอาไว้รวมทั้งไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจและบทบาทดังกล่าวด้วย โดยบัญญัติแต่เพียงให้อัยการอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดในคำขอท้ายฟ้องเท่านั้น ซึ่งหากอัยการเข้าไปมีบทบาทดังกล่าวก็จะเป็นการช่วยศาลกลั่นกรองดุลพินิจในชั้นหนึ่ง ก่อนที่ศาลจะใช้ดุลพินิจลงโทษจำเลย ทำให้การพิจารณาพิพากษาลงโทษจำเลยหรือผู้กระทำผิดในคดีอาญาเป็นไปอย่างเหมาะสม และมีความเป็นภาวะนิสัยมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ควรเพิ่มบทบาทของอัยการให้เข้ามามีบทบาทในชั้นกำหนดโทษเช่นเดียวกับอัยการของประเทศฝรั่งเศส ที่อัยการเป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดโทษในเบื้องต้นก่อน โดยการเสนออัตราโทษที่เหมาะสมที่จำเลยหรือผู้กระทำผิดสมควรได้รับต่อศาล เนื่องจากอัยการเป็นบุคคลที่รู้ข้อเท็จจริงในคดีมากที่สุด และสามารถเข้าถึงข้อเท็จจริงได้ง่ายกว่าศาล เพราะในทางปฏิบัติศาลมักจะวางตัวกลาง จึงทำให้มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยหรือผู้กระทำผิดเข้าสู่การพิจารณาคดีในศาลน้อยมาก เป็นเหตุให้ศาลไม่อาจกำหนดโทษได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญา และเป็นข้อมูลที่สำคัญที่จะใช้ในการกำหนดโทษแก่จำเลยให้มีความถูกต้องและเหมาะสมกับตัวผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคล (Individualization) จึงควรเพิ่มบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (6) โดยเพิ่มให้อัยการมีบทบาทหน้าที่กำหนดอัตราโทษไว้ในคำขอท้ายฟ้องของอัยการเพื่อเป็นกรอบในการกำหนดดุลพินิจในการกำหนดอัตราโทษของศาล และหากภายหลังปรากฏว่าศาลพิพากษาไม่เป็นไปตามกำหนดที่กล่าวไว้ในคำฟ้อง อัยการ

มีสิทธิทบทวนคำพิพากษาของศาลโดยการอุทธรณ์ฎีกาได้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและถ่วงดุลองค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาด้วยกัน

4. จากการที่ได้เสนอให้อัยการมีบทบาทในการเสนอแนะอัตราโทษที่สมควรลงแก่จำเลยแต่ละบุคคลดังกล่าวข้างต้นนั้น โดยให้บรรยายอัตราโทษที่สมควรดังกล่าวไว้ท้ายคำฟ้องเพื่อเสนอต่อศาล และถ้าหากศาลกำหนดอัตราโทษไม่เป็นไปตามที่อัยการกำหนดไว้ อัยการอาจใช้สิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาได้ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องกรณีศาลไม่อาจแก้ไขข้อผิดพลาดอันเนื่องจากการใช้ดุลพินิจของตนเองได้ ดังเช่น ในประเทศฝรั่งเศสที่ใช้ระบบอัยการที่สมบูรณ์ กล่าวคือ ในฝรั่งเศสนั้น หากศาลมีคำพิพากษาโดยกำหนดโทษที่จะลงแก่จำเลยไม่เป็นไปตามคำขอของอัยการ อัยการจะทบทวนอีกครั้งว่าจำนวนโทษที่ศาลลงโทษจำเลยนั้นเหมาะสมหรือไม่ และหากเห็นว่าไม่เหมาะสมอัยการอาจพิจารณาใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกา คำพิพากษาในประเด็นดังกล่าวต่อไป ดังนั้นควรกำหนดในระเบียบปฏิบัติของอัยการเพิ่มเติมว่า ให้อัยการมีสิทธิที่จะยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีอาญาได้หากเห็นว่าศาลมีคำพิพากษาเกี่ยวกับอัตราโทษของจำเลยไม่เป็นไปตามคำขอของอัยการ ซึ่งบทบาทดังกล่าวนอกจากจะเป็นการคุ้มครองสิทธิของจำเลยแล้วยังเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยการอำนวยความยุติธรรมให้เกิดขึ้นแก่สังคมได้อย่างแท้จริงอีกด้วย